

pp. 1-12*

184

9/5

case
2.7 ktp

indexed
20.1.39

K24/5!

O. J. Nzula

Ancestor worship

Khale Sikwembu lesi Vantima
a va si gandela a si tele.

Vaiwani a va gandela^{wa} si talala

(b) Vaiwani minkanyi (c) Vaiwani
tihomu ku fana ni nkuzi ya
homu kumbe utsele.

K24 / 5

184

K24 / 5 ds Vaniwani a^{va} teka tihuku to basa
 184 na timbuti va endla ha tona
 timhamba ti thama e mathaiwini
 ya va kokwa wa va kokwa wa hina
 ki ~~ona~~^{tona} timhamba eti a^{va} ti
 Phahla ngopfu vona.

a kusi na ku thetha kumbe
 ku phahla kaiwe hi lembe
 ku tsekiwa byalwa ku tlhaviwa
 na timbuti nyati ya kona yiri
 yona yi yisiwaku a magantelwen
 ya kona tsiwe wa fole va ya
 Phahlu kumbe ku thetha kusi
 kasi ku tsekiwa sibyalwana na
 singutana wa tifodyana a hanse
 ka sinkanyana kumbe sitalala
 vavi kasi va khuzu mavito ya
 va kokwa wa va kokwa wa hina
 leaku mintiro na mavito ya
 vona ha ha si hlaysile a si
 hi se si tseukumeta.

K24 / 5 Namu Jani hi loko muhedeni
 u vabya sinene a toanda tinanga
 hikwato ku nwi thungula a
 hanya^a ku vaviwa lesaku una
 sikwembu kumbe mandlhozi
 ya va kokwani wa hi hina. a
 vayu vengeleni va ya nwi sivele
 Pahu, lopa, njeti na
 rigidawa lesaku a ta
 boha sona na tingoma ti
 tshayiwa. Mu vabya ari ngetisi
 wa ku yima a endla mathalatha
 la a tshina hambu ari ku
 suhi nofa a fanele ku

②

K24 / 5

šikwembu sa khaxe

ringeta. loko kona e kala o ringeta
 184 ši tanana na šikwembu sa kona.
 huma a va tsaka ngopfu a va
 khutula zinene ku tšhaya tingoma
 lešaku muvabyi se u ta holaia
 va khoma li ku themba loku
 kulu kunene ku themba ka
 vona ši endleka. Muvabyi a
 betisiwa masiku mambiri kumba
 manharu a nga dyi tšhumu endhak
 ka šona a ta nyikiwa šakudya
 Endhaku ka šona a toh ta
 thwasisiwa li vanwani va tšhila
 kumba vangoma. loko asi wansati
 va sungula ku iwi hova misisi
 a hakanisiwa ši thungulu ammitin
 a totiwa na tsumani a uhlokweni
 nale mmivini ši thama ši ngu
 ha tšvikani. loko asi wanana
 yena a nga totiwi ntšhumu.

Khale . Vantima kholwa ngopfu
 a tlhelweni ra valoyi, tinhlolo na
 sipuku. Noyi a vuvuwa lešaku
 wa ši kota ku nghena hile /
 oihlingwanini sa yindlu a loya
 munhu a nderi ka yindlu a e-
 tlele. Kutani loko munhu a vabya
 a va famba va hlehluva, ku
 yiwa lomu ku nga na va hwa
 nyamusoro lešaku va ta iwi
 femba ku kumiwa le ši iwi
 dluyaku na ku hlongola va-
 loyi.
 a kusi na ku kholwa kunwani

K24 / 5 lesaku va kokwa wa va kokwa
 wa hina va na matimba lesaku
 184 hi nga thuki hi hambana na
 vona hi thelo va kuri loko
 ka ha ku vekiwa sikhangi a
 ndyango loko si vila ngopfu
 na vusiku si tsinisa mana
 wa sona vujelejele a nga etleri
 loko ni su nimiso a ku
 vuriwa lesaku kokwa wa iwana
 a nga kokwa wa va kokwa wa
 hina u tile na vusiku ku ta
 tova iwana a lava lesaku
 hi ta nwi thya vito ra yena.
 Kutani vatvari va iwana va
 ta lingisika va ya vengeleni ku
 ya sava mihivani ya kona
 Ringa Palu, rigidawa, hopa na
 njeti kutani masuka ya
 iwana loyi ma vitanana ku

K24 / 5 sungurwa ku tekiwa iwana
 a ya shahliwa kumbe the ku
 thethiwa a bohwa na ti-
 mhamba leti a nga saveriwa
 Endhaku ka sōna iwana
 a thyiwa vito ra kokwa wakwe
 kutani u ta miyela ku
 vila ka kwe. Sikwembu k'
 si kulukamba ka vone
 i va kokwa wa
 va kokwa wa lina
 wa khale hi yena loji nkulu
 a ganderiwaku. Hambisi silungu
 si ngherile himatimba a hi vangani
 lava nga thika Sikwembu ra khale-
 si mina Obed John Nzula-

(1)

K24/5

Masia School, 8
Kunulen P. Bag;
P.O. Louis Trichardt.

184

Fishing

29th Dec. 1938.

Ta ku Njovela kumbe ku Thomutela ka Vantima
I mhaka yo ta toakisa kumbe
ntlangu lowu nene. Ku haḽa
ntukukumba na Sihlangi hikwaḽo
ḽa fana. Ndi ta ranga ndi
hlamusela li timhaka ta la'
ḽakulu ḽu nga madoda kumbe
makhehlwa ḽa iwani ḽa khehlile
mubodi ḽa iwani ḽa haḽa.
ḽona loko ḽa ya ku rhiyeni
ka tinhlampfi ḽa suka ḽa
lukile masole, kumbe ku maka
sinjovo ḽa hisile neleta ḽa
yi khota yi hunduka sinjovo
kumbe luka. Na sona ḽa
tala ku luka na sinwani
so phasa ha sona kumbe ku
dingela ha sona si nga
mitewe loko wuri wuḽwe
uteve. Wona wu tala ku
ḽekeḽiwa lom u mikhulukhulwini
laha mati ya tutumaka li-
matimba nolno wa kona wu
langutisa laha mati ya humaka

K²⁴ / 5 kona. Ha-ka-nyingi nteve
 184 wa tivisiwa loko ku hlotiwa
 tindhleti ^{wu} ye vekeriwaku lomu
 misokweni ya tona kumbe
 mabuduleni ya tona lomu ti-
 nga tolovela ku tutuma ha kona
 . Loko ku rhiyiwile masole
 lawa kumbe matavala lawa
 a nga lukiwa hi ti harani
 kumbe tingoti. Vairwani ve nghena
 a matini va va bwindlusa kumbe
 kum bwindla mati le'aku tindhlampfi
 ti ta tshava ti tutumela. a
 ma soleni. a nkasini ku
 phasiwa mindhungulu le'yi
 kulu, ngopfu ngopfu ku phasiwa
 mabawuri ti nga ti-nhlampfi
 utoila le' ti kulu.

K24/5
 Loko masole a tele vasingeli
 va nekaneka tinhlampfi ta bona
 va ti yisa a kaya ku siyiwa
 matavala na masole na
 mintere si rhiyiwile. Ku
 ringela ka mado da sešo.
 Kuna udlela yinwani leyi
 yi tihisiwaku hi mani na
 mani, i ku ringela ka loko
 ku nile mpfula le'yi kulu
 milambu yi tala sinene.
 Kutani loko mati ya tshukile
 tinhlampfi a ti voni ta vasati
 vanhwanyani, vafana tsiwe
 ni vavamuna vawani la'
 va vadele kumbe vukheta va

(9)

Ku Homitola ta haya mahlweni

184 ^{K24 / 5} sukā na miduntōa kumbe madukū
ku ya kukuta tihlampfi lomu ma
fukwini ya nambu na lomu
ukhulukuhwini wa nambu
ta kutani va vuya na tihlampfi
to tala sinene. Loko ti sekiwa
ti endla maphaniphani na
sibyi. Va ngu hati koti nodya
tihela. Leti to kota ti hunga
na Mabawuri se nkani wolowo
to vengiwa ku nene ti ta
dyiwa ti phomile kumbe ku
kwasuka.

Kuna ntlawa wunwani wa
lava ntongo ngopfu ngopfu va
fana. Vona va tala ku huma
ncina, kumbe Pativoni va huma
hi si kwata ku famba va
ringela hi si njovo. Loko va
suka a kaya va vonda mondo
wu ku tee; kutani va teka
tinkoka na sinjovo sa vona
va ngu si sungula ku ringela
va vanga hi ku ya tsela
tisikwa ku ta ringela ha tona
Hikuva na tona tihlampfi ti
vanda ngopfu nyama hi yona

nyama ya tona.

Vafana loko va peta tindovo ta
vona a matini va vanga hi ku
vulavulela va ku: "Dyela mungoma
ngwani u nga tekeli vakhatlu
khatlu wo tekela ku miti."

Nkari wolowo u ta kuma
vafana va tshivivika sinene
nkari wolowo vo thukutlela
kunene. Sigetle, mindhuku, va
nwa tshukatshekani, lomu ku nga
na tihunga, tinhlampfi utšila
ko thama ku nga hativikani.

Loko ti phasiwile ti tele ngopfu
va pfunga no savisa hi t mali
na tihuku.

Utlawa wo hetelela wa tikhomba,
tithugamama na si nhwanyetana
le' si tanana.

Vona ku singela ka vona
a va si tivi ku tirhisa tihuka
na si hukana kumbe sipereta
le' si vafana va khotaku va endla
sindovo. Vona va vona ku trisa

Maduku kumbe miduntša
va ku kuta kunene. Na
yona udlela leyi va kota ku
phasa tinhlampfi ka yona.

Kambe Hosi Yesu loko a vulavula
hi ta ku phasa tinhlampfi a vula
ku phasa vanhu le'aku va ta
tiva timhaka ta yena.

Hi mina lo' ntongo.

Obed John Uzula.

End. S. 184